Nro 32. ROK 1838. PIĄTEK 9 LUTEGO.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złp. 10 miesięczne złp. 4.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Scholastyki Panny.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Tomiła.

# Gazeta Krakowska.

*OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.*

| Dzień godzina | Barometr do 0° R. red. w miarze Paryzkiey | stopnie ciepła podług Reaumura | Psychometr | Wiatr | Stan Atmosfery. | Zjawiska napowietrzne i różne uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 6 | 27" 2.'" 596 | — 9°,7 | 0," 02 | Żaden | Pogoda z chmurami | Mgła |
| 8 2 | 1, 692 | — 6. 8 | 0, 54 | Zpł zachodni słaby | " | |
| 10 | 1, 066 | — 6. 6 | 1, 35 | Pn. Zachodni słaby | " | |

## Część Urzędowa.

*Nro* 4188.

PROKURATOR
PRZY TRYBUNALE I. INSTANCYI
*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Gdy Jakób Zygmunt Löbenstein fabrykant octu, wniósł prośbę do Sądu Appellacyjnego, przywrócenie go do czci i możności prowadzenia handlu (rehabilitation) na celu mającą, dla tego Prokurator mając sobie prośbę tę do urzędowego użycia przez Prokuratora przy Sądzie Appellacyjnym odstąpioną, stósownie do przepisu artykułu 171 księgi III. tytułu V. kodexu handlowego, też do publicznej wiadomości podaje, z wezwaniem wierzycieli i stron interessowanych pretensye do upadłej massy mieć mogących, ażeby w terminie dwumiesięcznym żądania swe dowodami usprawiedliwione, do bióra Prokuratora złożyli.

Kraków dnia 16 grudnia 1837 r.

*Bogusz.*
J. *Więckowski.*

Kopia prośby.
DO WYSOKIEGO SĄDU APPELLACYJNEGO
*Wolnego Miasta Krakowa.*

Podpisany przez zbieg okoliczności jako fabrykant octu w mieście tutejszém, wyrokiem Wysokiego Trybunału I. Instancyi z d. 3 lipca b. r. uznany został za upadłego: który to wyrok Wysoki Sąd Appellacyjny wyrokiem swym z dnia 14 t. m. i r. z zmianą co do przyłożenia pieczęci zatwierdził, a to wszystko na naleganie p. Franciszka Ciszewskiego kupca tutejszego. Stało się że podpisany aktem z dnia 12 lipca b. r. przed notaryuszem publicznym p. Sebastyanem Korytowskim, rzeczonego pana Ciszewskiego zaspokoił, i ten od rozpoczętego poszukiwania odstąpił, następnie Kuratorowie upadłości zdali rapport Wysokiemu Trybunałowi, że podpisany żadnych innych długów nie ma, jak rezolucya tegoż Trybunału z dnia 26 sierpnia do L. 3973 przekonywa, i ciż Kuratorowie odwołani zostali, którym należytość zapłaconą została. A tak zaspokoiwszy wszystko stósownie do przepisu art. 168 ty-

tulu V. księgi III. kod. hand. i następnych, uprasza Wysokiego Sądu aby go do czci i możności prowadzenia dalszego handlu przywrócić raczył. Łącząc głębokie uszanowanie.

(podpisano) J. S. Löbenstein.

Kraków dnia 9 grudnia 1837 r.

Za zgodność z oryginałem świadczę,

(podpisano) J. *Słoniński.*

Zgodność odpisu tego z odpisem w aktach urzędu publicznego przy Trybunale I. Instancyi znajdującym się, niniejszém poświadczam.

(3r.) J. *Więckowski.*

## Część Polityczna.

### Wiadomości z Poczty Wczorajszéj.

— *Paryż* 25 *Stycznia.* —

Dzisiejsze dzienniki powtarzają znowu wiadomość z gazety dworskiéj madryckiéj z dnia 17 b. m., że wedle doniesienia naczelnika politycznego Cuenzy, jenerał Garcia pobitym być miał w okolicy Karraskozy, przez jenerała Ulibarri. *(Patrz niżéj).*

Jenerał Espartero zakazał wojsku swojemu gry hazardowne.

Rządy angielski i francuzki, niemyślą dać żadnyah *subsidiów* pieniężnych rządowi madryckiemu.

Niektóre tutejsze dzienniki liberalistowskie, ogłosiły, jakoby jenerał Urbistondo przedstawił na piśmie D. Carlosowi, że sprawę jego za straconą prawie uważa; — czego jednak w skutku niewidać, a największym dowodem jest, że papiery hiszpańskie, ani jnż na 20 za sto utrzymać się niemogą.

— *Dnia* 27 *Stycznia.* —

Miasto Pnente da la Reyna w Nawarze, tak jest ściśnięta przez karlistów, że najmniéjszych zapasów żywności z nikąd otrzymać niemoże.

Jeden z dzienników, *(Bon sens)* donosi z listu od granic hiszpańskich, że xiężniczka Beiry, i najstarszy syn D. Carlosa, przebrani za wieśniaków, szczęśliwie dostali się do Hiszpanii.

Gazety madryckie z dnia 18 zaległy; z tém wszystkiem dowiadujemy się od granicy, że Bazilico Garcia, który wedle raportu z Cuenzy miał być pobitym; — znajdował się już dnia 14 pod Corral de Almaguer w prowincyi Mancha, 15 godzin drogi od Madrytu, i z tamtąd jeszcze daléj postępował w kierunku południowym, dla połączenia się z młodym Palillos, który pod ówczas stał pod Almaden. —

— *Dnia* 28 *Stycznia* —

Król udzielił posłuchanie jenerałowi Bugeaud, i wręczył mu sam, znaki wielkiego ordern łegii honorowéj.

Poseł austryacki, daje jutro bal przeszło na 3000 osób, na którym znajdować się ma xiąże Orleans z małżonką swoją.

Dzisiejszy *Constitutionel* bardzo nie pomyślne zawiera wiadomości z Madrytu. Obecne ministerstwo umiarkowanéj partyi, bardzo już blizkie upadku, którego cała nadzieja polegała na silnem wsparciu ze strony Francyi. Wiadomość o utrzymaniu się w izbie deputowanych Francyi wniosku Pana Hebert przeciwko *interwencyi*, przykre bardzo w Madrycie uczyniła wrażenie. Rząd nakazal podwoić wszystkie ztraże, obawiając się, aby rozgłoszenie téj wiadomości, niespowodowało rozruchów.

Wsadzenie na okręty powracających do Anglii niedobitków łegii angielskiéj, nastąpiło dnia 18 b. m. w San Sebastian.

— *Dnia* 29 *Stycznia.* —

Król prezydował wczoraj na dwugodzinnéj radzie ministrów.

Rząd ogłosił dziś następnjącą depeszę telegraficzną bez daty. »Espartero stał dnia 19 w Logrono, wszystkie przeprawy na rzéce Ebro były osadzone, i wyprawa pod jenerałem Zavala, przymuszona była zatrzymać się na lewym brzegn.«—

Wniosek, względam udzielenia subzidiów Hiszpanii, miał na radsie ministrów, stanowczo zostać odrzuconym.

Znowu *Constitutionnel* donosi z Madrytu pod d. 22 że wiadomość, o odrzuceniu *interwencyi* w izbie deputowanych Francyi, najgorsze uczyniła tam wrażenie. Królowa, wyrzucała ministrowi Ofalia że mógł się tak dać wywieśdź w pole. Wybór deputowanych w Madrycie, wypadł na stronę zapaleńców.

— *Dnia* 30 *Stycznia.* —

Xiąże Musiguano, syn Ludwika Bonapartego, miał zaszcsyt wczoraj przyjętym zostać przez króla.

Xiąże Kapuy z małżonką swoją, znajduje się od kilku dni w Paryżu.

Poseł cesarsko austryacki hrabia Appony, dał wczoraj świetny bal wpałacu swoim przy ulicy St. Germain.

Na wczorajszéj giełdzie rozeszła się wiadomość, że wszyscy ministrowie angielscy, podali się do uwolnienia. Dziennik *Temps* nieprzypuszcza téj wiadomości pod żadnym względem.

Z Hiszpanii nic nowego dziś nieogłoszono. Papiery 5 procentowe stały na dzisiejszéj giełdzie na 19¾ za 100. (W Frankforcie spadły d. 2 lutego na 11½.

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

— *Londyn* 25 *Stycznia.* —

Według doniesień z Kanady Dolnéj, dochodzących po d. 19 z. m. powstanie już tak dalece uśmierzone zostało, że jenerał Sir J. Colborne, powrócił z większą częścią wojska i sztabem głównym do Montreal. — Pomyślne są także wiadomości s Toronto w Górnéj Kanadsie, daty 14 grudnie, które zwiastują, że niespokojni pod dowództwem niejakiego Duncombe cofnęli się z Scotland gdzie byli zebrani i pierzchają zupełnie, widząc przemagającą siłę wojska rządowego.

Lord Durham wtenczas dopiéro uda się do Ameryki, gdy znikną lody tamujące żeglugę na rzéce ś. Wawrzeńca. Wcześniejszy wyjazd nanicby zię nio przydał. Lord wsiędsie na okręt w Portsmouth.

Drugie odczytanie bilu dotyczącego Kanady, nastąpiło w izbie niższéj d. 22go b. m. pan Hume proponował, oby trzecie odczytanie (przyjęcie), odłożono do sześciu miesięcy, coby znaczyło odrzucenie, z ktoregoto powodu powstały rozprawy dotąd jeszcze trwające. — Xiąże Wellington i p. Peel, nie są przeciwni bilowi, ale w części tylko pochwalają takowy, a témsamém i postępowanie ministrów względem Kanady.

— *Z Gota* 26 *Styczuia.* —

Dziś rano o godzinie 8, pokazał się ogień w pałacu xiążęcym na przedmieścin wschodniem, gdzie mieszkał xiąże Alexander Wirtembergski z dostojną małżonką swoją Maryą Orleanską. Górne piętro spaliło się prawie do szczętu, dolne zostało także niemało uszkodzone a szczególniej przez mnóstwo wody z sikawek pompowanéj. Xiężna Alexandrowa winna ocalenie swoje mężowi, który śród widocznego niebezpiecseństwa wyniósł ją z płomieni ogarniających pokoje, przyczém sam doznał uszkodzenia. Wiele klejnotów i pięknych przedmiotów sztnki zginęło w ogniu, wiele znowu rzeczy uległo zepsuciu podczas ratunkn, którym kierowali prócz panującego xięcia, xiążęta Alexander i Ernest. Mimo dodawania podostatkiem wody gorącéj, zamarzała jednak w sikawkach.

— *Z Rzymu* 9 *Stycznia.* —

W niedsielę zebrali się nczniowie tak zwanéj *Propaganda fide* na publiczne posiedzenie członków duchownych i świeckich, odbywane w 43 językach jak zwykle każdego roku w pierwszą niedzielę po uroczystości trzech królów. W instytucie tym, głośnym sławą swoją po całym świecie, znajduje się pomiędzy Azyatykami dwóch Chińczyków, którzy po nkończonych tutaj naukach wrócą do kreju zwego aby tam wspólnie z innemi misyonarzami, pracować nad rozszerzeniem ewangelii. Ich mowa w jednosylabowych słowach, obudsiła we wszystkich obecnych lekki uśmiech, ponieważ ze wszyst-

kich niebyło podobno nikogo, ktoby ich rozumiał, z wyłączeniem jednego tylko monsignore Mezzofanti, który nietylko z Chińczykami, ale był w stanie rozmawiać z większą częścią uczniów w ich rodzinnych narzeczach.

## ROZMAITOSCI.

*Słów kilka o ekonomii politycznéj.*

Ktokolwiek zastanawiał się nad kształceniem towarzystw, ktokolwiek z wyższego punktu dzieje rodu ludzkiego rozważał, ten zapewne zgodzi się z nami w zdaniu, że jeden tylko jest cel, do którego dążą ludzie i narody, o którego osiągnienie, rozciągają dziedzin swych granice, przekopują góry i skały, łączą z sobą morza i oceany, doskonalą nauki; a to wszystko aby dobry byt osiągnąć. Dobry byt, o to jest zadanie ekonomii towarzyskiéj, krzyk powszechny świata, kres życzeń wszystkich społeczeństw. Ile tylko było w świecie ile rozpraw politycznych, dyplomatycznych i parlamentarskich, wszędzie szło tylko o zaspokojenie téj głównéj człowieka potrzeby; pod tysiącami postaci pod najrozmaitszemi kształtami, ludzie i narody zawsze dobrego bytu i dobrego bytu tylko szukali i szukać nieprzestaną.

Uorganizować tę żądzę, zawrzéć ją w pewnych granicach, zobojętnić jéj zbyt żywe objawienie się, nadać jéj właściwy kierunek, to było, jest i będzie przeznaczeniem ekonomii politycznéj.

Z tego stanowiska zapatrując się na tę ważną gałęź nauki, któż jéj należnego nie odda hołdu, któż nie przyzna, że jéj postępy, zbawienny wpływ na ogólne dobro społeczeństw wywiérać muszą.

Ekonomia polityczna wskazała każdéj klassie towarzystwa właściwe jéj obowiązki; niewynalazła ona nic nowego, ale uporządkowała to co zawsze było, i wytłómaczyła fenomena codzień się pojawiające a jednak nieodgadnione. Wszakże ludzie zawsze produkowali i spożywali, a jednakże co to jest produkcya i spożycie, długo niewiedzieli. Nauka ta rzuciła prawdziwe światło na prawa istnienia narodów i nauczyła ich, że pokój, praca i oszczędność, są głównemi do dostąpienia pożądanego dobrego bytu warunkami, a wojny, zaburzenia, próżniactwo i rozrzutność, głównemi w tym zawodzie preszkodami.

Rozszerzać zdrowe téj nauki zasady między ludźmi, jestto wpajać w nich zamiłowanie pokoju, porządku, pracy i oszczędności, tychto kardynalnych cnót towarzyskich, bez których nie ma szczęścia.

---

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

*Od dnia 8 do dnia 9 Lutego.*

Stojowski Adam, Libiszewska Anna, de Heppen Ludwik, z Polski; — Konopka Antoni, z Galicyi.

*Wyjechali z Krakowa.*

Dobrzański Józef, Jastrzębski Stanisław, do Polski; — Stanowski Stanisław, Jaroszek Johann, Jastrzębski Bonawentura, Meyzner Ferdynand do Galicyi.

---

## Doniesienie.

Za Nową bramą w ogrodzie pod Łańcuchem zwanym jest mieszkanie, kilka pokojów mające, oraz i stajnia osobno lub razem od Wielkiéjnocy r. b. do wynajęcia; względem wynajęcia zechcą się zgłosić do właścicielki w tymże ogrodzie mieszkającéj. (2r.)

---

## TEATR.

Wczorajsze widowisko przeznaczone było na benefis Panny Studzińskiéj. Po skończeniu opery, Publiczność przywołała beneficiantkę i okryła ją oklaskami; lecz żałować należy, iż oprócz téj zachęty, żadnéj prawie innéj korzyści nieodniosła młoda śpiewaczka; — tak mała ilość widzów zebrała się na *Kopciuszka.* — Zaszczyt przywołania był także udziałem Pani Niedzielskiéj. —

Jutro koncert Pana Gnutkiewicza i dzieci jego na Podgórzu; — w niedzielę zaś dnia 11 b. m. drugie wystąpienie Pani Elsner w dramie: *Sierota z Genewy.* X...